

נחש הנחושת

"וַיְעַשׂ מֹשֶׁה נֹזֵעַ נֹזֶעַ וַיִּשְׁבֹּחוּ עַל הָאָס וְהִיא אִם נִשְׁרֵךְ נֹזֵעַ אֶת אֲישׁ
וְהַבִּיט אֶל נֹזֵעַ נֹזֶעַת וְזֹזֶעַ" (במדבר כא ט).

"וַיִּכְתַּת נֹזֵעַ נֹזֶעַת אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד הַיּוֹם
הַהְמָה ذַּי בְּגִי יִשְׂרָאֵל מִקְטָרִים לוֹ וַיָּקֹרֵא לוֹ נֹזֶעַת"
(מלכים ב יז ד)

מסכת ראש השנה פרק ג משנה ח

"וְהִיא כָּאשֶׁר יַרְמִים מֹשֶׁה יָדו וְגַבְرֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות יז יא) - וכי ידיו של משה עושות מלחה או שבורות מלחה? אלא לומר לך, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתגברים. ואם לאו, היו נופלים. ביווץ בדבר אתה אומר:
"עָשָׂה לְךָ שָׁרֵךְ וְשִׁים אֹתוֹ עַל נֵס וְהִיא כָּל הַגְּשִׁיר
וַרְאָה אֹתוֹ וְזֹזֶעַ" (במדבר כא ח) - וכי נחש ממית או נחש מחייה? אלא בזמן שישראֵל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים ואם לאו היו נימוקים.¹

אגdash בראשית (בובר) פרק יא

... כשהחטאו ישראל שלוח עליהם נחשים רפואיים. כשצעקו אל משה אמר לו הקב"ה:
"עָשָׂה לְךָ שָׁרֵךְ" - "וַיְעַשׂ מֹשֶׁה נֹזֵעַ נֹזֶעַת" (במדבר כא ח ט). ובכך היה עומד נחש הנחושת. כל זמן שעשיך היה מסתכל בו ומתרפא. עד שעמד חזקה וראה את ישראל זוניים אחרים. אמר: עכשו כל מי שהוא צרייך להתרפאות יהא הולך אצל זה ומ Nieich את הקב"ה: העביוו, שנאמר: "וַיִּכְתַּת נֹזֵעַ נֹזֶעַת אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה"
(מלכים ב יח ד). התחליו לומר: מה אתה עושה? מה שהתקין משה את סותר? אמר לך: כל מי שצרייך להתרפאות יסתכל בקב"ה ויתרפא, שנאמר: "הַבִּיטוּ אֱלֹיו וְנִהְרְוּ
וּפְנֵיכֶם אֶל יְזֹפְרֹו" (תהלים לד ו). וכן הוא אומר: "בָּה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוֹז
וְאוֹזְרֵי לֹא הִיא כְּבוֹדָהוּ" (שם ח)².

שבת שלום

מחلكי המים

¹ ראה מקבילה במדרש מכילתא דרבי ישמעאל פרשת בשלח - מס' דעמלק פרשה א: "וְהִיא כָּאשֶׁר יַרְמִים
משה יָדו וְגַבְרֵי יִשְׂרָאֵל - וכי ידיו של משה מגברות את ישראל או ידיו שבורות את מלך? אלא כל זמן
שהיה משה מגביה את ידיו כלפי מעלה, היו ישראל מסתכלין בו ומאמינים במני שפיקד את משה לעשנות
כן, והקב"ה עושה להם נסים וגבורות. ביווץ ابو: ויאמר הר' אל משה עשה לך שרפ (במדבר כא ח) - וכי
נחש ממית ומה? אלא כל זמן שהיה עושה כן, היו ישראל מסתכלין בו ומאמינים במני שפיקד את משה
לעשנות כן והקב"ה שלוח להם רפואות".

² ראה מסכת פסחים פרק ד משנה ט: "ששה דברים עשה חזקה המלך, על שלשה הodo לו ועל שלשה
לא הodo לו. גירר עצמות אביו על מטה של חבלים והodo לו, כיთ נחש הנחשת והodo לו, גנז ספר רפואיות
והodo לו. על שלשה לא הodo לו: קיצץ דלתות של היכל ושיגרן למלך אשור ולא הodo לו, סתם מי גיחון
העלין ולא הodo לו, עיבר ניסן בניסן ולא הodo לו".